

Indexatie vrijwel zeker

Eind vorig jaar was de grote vraag: kunnen de pensioenen in januari 2017 volledig worden verhoogd of niet? Bij Forward was al snel duidelijk dat dit mogelijk was. Bij Progress bleef het lang spannend en was de financiële positie uiteindelijk net voldoende. Voor het komende jaar ziet het er goed uit. Over twee maanden weten we definitief of we de pensioenen in januari kunnen verhogen.

Indexatie afhankelijk van dekkingsgraad

Het verhogen van pensioen noemen we 'indexatie'. Het leven wordt ieder jaar duurder en zonder indexatie verliest het pensioen waarde. Gepensioneerden merken dat meteen in hun portemonnee. Maar het heeft ook gevolgen voor het opgebouwde pensioen van medewerkers.

Indexatie is alleen toegestaan als een pensioenfonds er financieel goed genoeg voor staat. De dekkingsgraad is de graadmeter voor de financiële gezondheid van een pensioenfonds. Bij een dekkingsgraad van 100% kunnen alle pensioenen, nu en in de toekomst, precies worden uitbetaald. Maar er is dan niet voldoende geld om een indexatie toe te kennen. Daarom komt een gedeeltelijke indexatie pas in beeld vanaf 110%. In het figuur hiernaast ziet u wanneer wij de pensioenen kunnen verhogen.

Op basis van de cijfers van eind oktober besluit het bestuur van het Unilever APF of Progress en Forward de pensioenen in januari kunnen verhogen.

Verwachte indexatie bij Forward

De beleidsdekkingsgraad (zie kader) van Forward is dit jaar stabiel gebleven. Met een stand van 143% eind augustus is het vrijwel zeker dat de pensioenen in januari volledig volgens de doelstellingen kunnen worden verhoogd. Voor medewerkers betekent dit een verhoging op basis van de cao-loonstijging (waarover momenteel onderhandeld wordt). Gepensioneerden ontvangen een indexatie op basis van de prijsstijgingen.

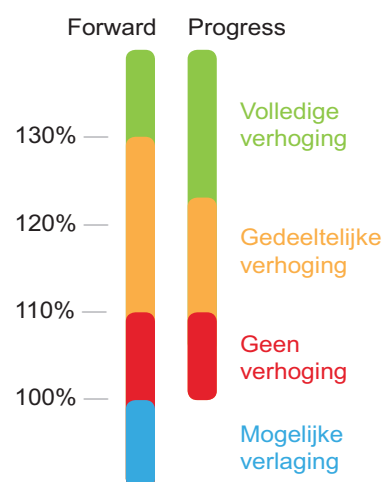
En bij Progress?

De beleidsdekkingsgraad van Progress is sinds eind 2016 gestegen van 121 naar 134% per eind augustus 2017. Met nog twee maanden te gaan is een volledige indexatie voor medewerkers en gepensioneerden nagenoeg zeker. Op pagina 2 leest u dat de prijsstijging - waarop de indexatie voor gepensioneerden is gebaseerd - voor het eerst in jaren weer boven de 1% ligt.

Beleidsdekkingsgraad

Dit is de gemiddelde dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden. Het is dus geen momentopname. Hierdoor kan het resultaat per het einde van de ene maand nooit veel verschillen van dat van de maand ervoor.

Welke verhoging bij welke beleidsdekkingsgraad?

In 2018 stijgt de pensioenleeftijd

Vorig jaar ging de AOW-leeftijd omhoog. In 2018 wijzigt de (standaard) pensioenleeftijd bij het Unilever APF.

Meer hierover op pagina 3.

INFLATIE VOOR HET EERST IN JAREN BOVEN 1%

Hoeveel indexatie kunnen gepensioneerden verwachten?

Voor gepensioneerden streven zowel Progress als Forward naar een indexatie die gelijk is aan de algemene prijsstijging in Nederland. Het doel van de indexatie is dus om gepensioneerden volledig te compenseren voor de inflatie. Dat is tot nu toe steeds gelukt. Zo is het pensioen waardevast gebleven.

Opvallend bij onze indexaties voor gepensioneerden in de afgelopen drie jaar zijn de extreem lage percentages: 0,75% in 2015, 0,44% in 2016 en 0,36% in 2017. Dat komt door de lage prijsstijgingen in die jaren.

In 2017 lijkt de prijsstijging voor het eerst weer boven de 1% uit te komen en daarmee is ook een pensioenverhoging van meer dan 1% reëel. Het exacte percentage waarmee de pensioenen per 1 januari 2018 omhoog gaan, wordt gebaseerd op de consumentenprijsindex (zie kader) van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS). Wij gaan hierbij elk jaar uit van de cijfers van eind oktober.

Gevoel tegenover werkelijkheid

Anders dan hoe velen dit beleven, zijn de prijzen de afgelopen jaren dus niet enorm gestegen. In de afgelopen 50 jaar is de inflatie alleen in 1986 en 1987 lager geweest dan de afgelopen jaren.

Veel consumentenproducten stegen niet of nauwelijks in prijs: bepaalde goederen werden zelfs goedkoper en consumenten betaalden minder voor diensten van banken. Ook was er een prijsdaling van elektriciteit, waren vliegtickets en vakanties naar het buitenland goedkoper en daalde de prijs van benzine. Sommige andere prijzen stegen wel, maar per saldo was de inflatie de afgelopen drie jaar dus laag.

Consumentenprijsindex

Het CBS stelt dit cijfer maandelijks vast. Het geeft de prijsontwikkeling weer van een pakket goederen en diensten dat een *gemiddeld* huishouden in een jaar aanschafft. Denk aan voedingsmiddelen, auto's en huishoudelijke apparaten, energie, huur, maar ook openbaar vervoer en motorrijtuigenbelasting.

Inflatie- en indexatieverwachting 2017

De economie is in 2017 gegroeid en het gemiddelde prijspeil is daardoor meer gestegen dan in de afgelopen jaren. Sommige prijzen zijn verder gedaald, denk aan (het gebruik van) mobiele telefoons. Andere lieten juist een behoorlijk stijging zien. Het gaat dan met name om voedingsmiddelen, zoals boter, melk en vis (rond de 30%). Naar verwachting valt de inflatie hierdoor in 2017 wat hoger uit dan in voorgaande jaren. De laatste stand lag iets boven de 1%.

Een hogere inflatie betekent ook een hogere indexatie voor onze gepensioneerden. Op pagina 1 hebben we uitgelegd dat een volledige indexatie in januari nagenoeg zeker is. In de eService (zie pagina 4) van eind november leest u met hoeveel procent de pensioenen dan verhoogd zullen worden.

Wist u dat...

wij de pensioenen van de gepensioneerden de afgelopen 20 jaar met gemiddeld 1,6% per jaar konden verhogen?

Bron: CBS

Pensioenleeftijd omhoog naar 67 jaar en 3 maanden

Op 1 januari 2018 wijzigt de pensioenregeling van Forward. De officiële pensioenleeftijd schuift dan 3 maanden op: van 67 jaar naar 67 jaar en 3 maanden. Dit is het gevolg van wetgeving die voor alle pensioenfondsen geldt. De AOW-leeftijd is momenteel al 67 jaar en 3 maanden.

Levensverwachting weer gestegen

In de wet staat dat de AOW-leeftijd *automatisch* stijgt als de levensverwachting toeneemt. Uit cijfers van het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek) bleek eind vorig jaar dat de levensverwachting weer is gestegen. Voor iedereen die geboren is in 1955 of later ging de AOW-leeftijd daarom omhoog naar 67 jaar en 3 maanden.

Niet alleen de AOW-leeftijd is gekoppeld aan de levensverwachting. Dat geldt ook voor de zogenoemde pensioenrichtleeftijd waar pensioenfondsen mee moeten rekenen. Deze leeftijd gaat altijd met een heel jaar tegelijk omhoog. Per 1 januari 2018 stijgt de pensioenrichtleeftijd voor actieve deelnemers van 67 naar 68 jaar.

Wist u dat...

een 65-jarige in 2028 volgens de laatste raming van het CBS gemiddeld nog 21 jaar te leven heeft?

Wat betekent dit voor uw pensioen?

De officiële pensioenleeftijd bij Unilever schuift met 3 maanden op naar 67 jaar en 3 maanden, dat is gelijk aan de huidige AOW-leeftijd. Daarmee wijken we dus af van de pensioenrichtleeftijd van 68 jaar. Dit komt doordat doorwerken na de AOW-leeftijd bij Unilever niet mogelijk is. We moeten het pensioen wel eerst berekenen op 68 jaar, maar zetten dit vervolgens om naar een ingangleeftijd van 67 jaar en 3 maanden.

Op het pensioenoverzicht (UPO) dat u in 2018 van ons krijgt, gaan we er vanuit dat uw totale pensioen op 67 jaar en 3 maanden ingaat. Dit betekent dat we het pensioen dat u tót 2018 hebt opgebouwd - met een ingangleeftijd van 67 jaar - ook omzetten naar deze pensioenleeftijd.

Op de website van Forward vindt u een getallenvoorbeeld. Hierin laten we stap voor stap zien hoe het omzetten van pensioen naar een andere leeftijd uitpakt:

- omzetting van ingangleeftijd 68 naar 67 jaar en 3 maanden: pensioen wordt lager.
- omzetting van ingangleeftijd 67 naar 67 jaar en 3 maanden: pensioen wordt hoger.

Daar vraagt u ons iets...

1 Waarom beperkt de overheid het pensioen?

De premie die werkgever en werknemer voor het pensioen betalen is aftrekbaar. Hoe meer pensioen u opbouwt, hoe meer de overheid aan belasting misloopt. Daarom stelt de overheid grenzen. Die worden bepaald door een opbouwpercentage in combinatie met de pensioenleeftijd.

2 Moet ik nu drie maanden langer doorwerken?

Nee. Vanaf 2018 wordt de officiële pensioenleeftijd 67 jaar en 3 maanden, maar het blijft mogelijk om eerder met pensioen te gaan. Het pensioen wordt dan wel lager. In de pensioenplanner op onze website kunt u zien hoe hoog het pensioen (bruto en netto) wordt als u eerder met pensioen wilt.

3 Vooral onder mensen met zware beroepen is er weerstand tegen de verhoging van de AOW- en pensioenleeftijd. Komen er verzachtende maatregelen?

Vakbonden maar ook sommige werkgevers hebben hun zorgen geuit. In bepaalde sectoren vinden zij het niet haalbaar om langer door te werken. Als oplossing wordt gedacht aan een flexibele AOW-leeftijd waardoor mensen hun AOW eerder kunnen opnemen. Maar of dit er daadwerkelijk van komt, hangt af van het nieuwe kabinet en de Tweede Kamer.

Wist u dat...

de gemiddelde leeftijd waarop mensen in Nederland met pensioen gaan de laatste 10 jaar is gestegen van 61 naar 64 jaar?

Leo Bijland, 86-jarige proeflezer

“Ik krijg zo zeker meer pensioenkennis!”

Leo Bijland is lid van ons proeflezerspanel. Na 6 jaar VUT is hij inmiddels 21 jaar met pensioen.

Wat voor werk deed u voor Unilever?

Ik werkte als Sales Operations Manager bij de Unilever Vleesgroep in Oss. Mijn afdeling ondersteunde de buitendienst en we hadden contact met de fabriek over productieschema's. Ook maakten we zelf reclamemateriaal in onze eigen donkere kamer. Met pensioen hield ik me weinig bezig.

Wat doet u als lid van ons proeflezerspanel?

Ik beoordeel ongeveer vier keer per jaar teksten voordat die in bijvoorbeeld een nieuwsbrief verschijnen. Ik kijk dan onder andere naar begrijpelijkheid, taalgebruik en lengte van de teksten. Over het algemeen reageer ik positief en een enkele keer aanvullend. En als het pensioenfonds mijn opmerkingen niet gebruikt, geven ze daarvoor altijd een goede reden.

Lid worden van het panel: kunt u dat aanbevelen?

Wel als je het, net als ik, van groot belang vindt om te weten hoe de vork in de steel zit. Vooral met alle veranderingen de afgelopen jaren en alles wat er nog aan zit te komen. Als panellid lees ik de stukken intensiever. Anders zou ik het toch sneller wegleggen en niet alles lezen. Het is belangrijke informatie en je krijgt hierdoor zeker meer pensioenkennis!

Ook proeflezer worden? Meldt u aan via pensioen.infolijn@unilever.com o.v.v. Proeflezer. We vragen u dan circa 4x per jaar om concept teksten te beoordelen. Deelname is uiteraard geheel vrijblijvend.

Unilever APF 'Beste Nederlandse Pensioenfonds'

Misschien is het u ontgaan: ons pensioenfonds is deze zomer bekroond met maar liefst drie awards. En daar zijn we best een beetje trots op.

Wij ontvingen de Pensioen Pro publieksprijs voor 'Beste Nederlandse Pensioenfonds van 2017' en een vakjury wees ons aan als winnaar in de categorieën 'Innovatie' en 'Beste grote pensioenfonds'. De fusie van Progress en Forward tot het Unilever APF noemde de jury een belangrijke stap naar een betere toekomstbestendigheid.

De Pensioen Pro Awards worden jaarlijks uitgereikt door het Financieele Dagblad en het internationale vakblad IPE. Lees er meer over op onze website.

Op de hoogte blijven?

Met onze eService informeren wij u per mail circa 5x per jaar over het Unilever APF, de kringen Progress en Forward én pensioen in het algemeen.

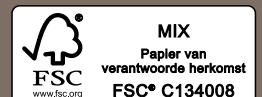
Zo volgt u bijvoorbeeld gemakkelijk de ontwikkeling van onze dekingsgraden en bent u straks als eerste op de hoogte van het indexatiebesluit.

Aanmelden kan via onze website.

Contact

Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland, collectiviteitskringen Progress en Forward

Locatie deBrug | Nassaukade 5, 3071 JL | Postbus 2071, 3000 CB | Rotterdam
(010) 439 4473 | pensioen.infolijn@unilever.com | unileverpensioenfonds.nl

Om de teksten prettig leesbaar te houden, is een aantal zaken vereenvoudigd. U kunt daarom geen rechten ontfemen aan deze publicatie.